

OBSAH

1. lekce

Jací jsme a jací budeme? / 5

- Futurum a vid
- Užívání spojek a/nebo
- Dopis
- Popis osoby

2. lekce

Jdeme do nákupní galerie! / 19

- Genitiv plurálu
- Verba v přítomnosti (opakování)
- Objednávka
- Reklamace

3. lekce

Kam po maturitě? / 33

- Imperativ
- Modální verba
- Životopis
- Motivační dopis

4. lekce

Konečně se stěhujeme! / 47

- Lokál plurálu
- Verba v minulosti (opakování)
- Inzerát
- Popis místa

5. lekce

Neměl byste tolik kouřit / 61

- Kondicionál
- Věty podmínkové
- Žádost
- Úvaha

6. lekce

Všechno nejlepší! / 75

- Dativ plurálu
- Způsoby vyjadřování času
- Přání
- Popis pracovního postupu

7. lekce

Dámy a pánové, odjíždíme! / 89

- Vokativ plurálu
- Perfektiva a imperfektiva
- Pozvánka
- Vyprávění

8. lekce

Kočka, nebo pes? / 103

- Instrumentál plurálu
- Interjekce
- Článek
- Referát

9. lekce

Jaké bude zítra počasí? / 117

- Pasivum
- Věty bez podmětu
- Zpráva
- Líčení (subjektivní popis)

10. lekce

Čteme, procvičujeme, / 131 opakujeme

NEMĚL BYSTE KOUŘIT...

- Chodíte často k lékaři?
- Jak se staráte o své zdraví?
- Bojíte se návštěvy zubaře?
- Jak si představujete zdravý životní styl?
- Jsme díky moderní medicíně zdravější než generace před námi?

Dnes mi není dobře

Ahoj Veru, moc mě to mrzí, ale do toho kina s tebou nemůžu jít. Není mi dobře, mám zvýšenou (a) _____, bolí mě v krku a mám kašel. Je mi čím dál hůř. Zavolala bych ti, ale vůbec nemůžu (b) _____. Kdyby mi bylo dobře, určitě bych šla, moc jsem se na ten film těšila. Nešla by s tebou do kina Lucka? Ona taky miluje historické filmy!

Ahoj Terko, tak snad budeš brzy v pořádku. Neměla bys jít k doktorovi? Díky za tip, napíšu Luce, jestli půjde.

No, už jsem své praktičce volala, abych se objednala, chtěla jsem tam jít už dnes. Zvedla to (c) _____ a řekla mi, že mají plno. Když jsem jí popsala, jak mi je, tak řekla, ať přijdu zítra na 9:30. Takže zítra nepůjdu na přednášky, ale k (d) _____. Mohla bys mi pak, prosím, napsat, co jste ve škole dělali? Poslala bys mi i své poznámky?

Jasně, že jo! Když budu mít čas, pošlu ti to už zítra. Mám toho ale moc, takže kdybych se neozvala zítra, určitě napíšu pozítří. Jo a Lucka do kina nemůže, ale už jsem psala svému kolegovi Davidovi, ten má čas.

Super, díky moc! Užijte si s Davidem kino!

1 Přečtěte si chatovou konverzaci Terezy a Veroniky. Vyberte z nabízených možností to nejvhodnější slovo a doplňte ho do textu.

a) 1) horečku	2) tlak	3) teplotu	4) rýmu
b) 1) mluvit	2) říkat	3) smát se	4) křičet
c) 1) sekretářka	2) matka	3) magistra	4) sestra
d) 1) zubaři	2) doktorovi	3) doktorce	4) lékaři

2 Tereza se potřebuje telefonicky objednat k lékaře. Připravte ve dvojici / ve skupině rozhovor Terezy s lékařkou nebo sestrou.

3 Odpovídejte na otázky.

- Proč Tereza nejde do kina?
- Proč Tereza ještě nebyla na vyšetření?
- Kam půjde Tereza místo přednášek?
- Kdy se Veronika Tereze ozve?

Jdeme k lékaři

1 Přečtěte si následující text.

ZUBNÍ LÉKAŘ

MDDr. Nina Rožková

Ordinační doba:
PO, ÚT, ČT 7–16
ST 10–17
PÁ 7–11

Pacienti se musí
na vyšetření objednat!
NEKLEPAT!

PRAKTICKÝ LÉKAŘ

MUDr. Alena Vašková

Ordinační doba:
PO, ST, PÁ 8–15
ÚT, ČT 11–17

Pacienty předem telefonicky
objednáváme.
V čekárně si vypněte mobilní
telefony!

CHIRURGIE

MUDr. Jiří Smutný

Ordinační doba:
PO, ÚT, ČT 7–16
ST 10–17
PÁ neordinujeme

Před vstupem do ordinace
si připravte kartičku
pojištěnce.

OČNÍ AMBULANCE

MUDr. Jan Svátek

Ordinační doba:
Po, Út 7–17
St, Čt, Pá 7–12

Ošetření budou jen pacienti,
kteří se PŘEDEM telefonicky
objednali!

2 Ve kterých ordinacích můžete slyšet tyto věty?

- a) Zlomil jste si ruku, dám vám to do sádry.
- b) Zhoršil se vám zrak, potřebujete nové brýle.
- c) Měl byste si lépe čistit zuby, máte hodně kazů.
- d) A nezapomeňte – třikrát denně dvě kapky!

3 Na základě informací z textu uveďte, zda jsou následující tvrzení pravdivá.

- a) Dvě z výše uvedených ordinací nemají v pátek ordinační dobu. ANO/NE
- b) Pacienti chirurga a oftalmologa se musí předem telefonicky objednat. ANO/NE
- c) V pátek odpoledne mohu jít k praktičce, ale ne k zubařce. ANO/NE
- d) Ve středu odpoledne ordinují všichni lékaři a lékařky. ANO/NE

4 Doplňte z nabídky Tereziny části dialogu. Pozor, tři úryvky textu jsou navíc.

Lékařka: Dobrý den, slečno Novotná, co vás trápí?

Tereza: _____

Lékařka: Tak se na to podíváme. Otevřete ústa. Dobře, děkuji. Teď si odložte a zhluboka dýchejte! No, nevypadá to dobře, je to angína. Předepíšu vám antibiotika.

Tereza: _____

Lékařka: Ano, asi týden. Měla byste teď hodně odpočívat a brát pravidelně léky. Tady máte recept a za týden přijďte na kontrolu.

- A) Angína? To snad ne! Musím zůstat v posteli?
- B) Bolí mě žaludek a motá se mi hlava.
- C) Aha, a můžu chodit do školy?
- D) Už tři dny mám horečku, bolí mě v krku a mám kašel.
- E) Antibiotika nechci, dejte mi něco jiného.

5 Vyberte pravdivá tvrzení.

- a) Tereza má chřipku.
- b) Tereza musí brát léky.
- c) Lékařka udělala Tereze krevní testy.
- d) Tereza musí zůstat v posteli.

6 Dejte Tereze 5 dobrých rad, co má dělat, aby se brzy uzdravila.

Kondicionál je speciální tvar slovesa, který umí vyjádřit, že něco **je možné, potenciální, hypotetické**, nebo že si něco **přejeme**.

Dnes večer **bychom šli** do kina.

Příští týden? **Vzal bych si** rád dovolenou.

Jak tvoříme kondicionál

Kondicionál se skládá ze dvou částí: **speciální tvar slovesa být + I-ové participium**

Sg.		Pl.			
já	bych	dělal	my	bychom	dělali
ty	bys	dělal	Vy	byste	dělali
on	by	dělal	oni	by	dělali

POZOR! Participium se mění **podle rodu**:
dělal = maskulinum, *dělala* = femininum,
dělalo = neutrum,
 a podle čísla: *dělal* – *dělali/dělaly/dělala*.

POZOR na druhou pozici tvaru *bych, bys, by, bychom, byste, by!*
Já bych přišel, *ale on ne...*
Přišel by až večer.

Kondicionál reflexivních sloves

zeptat se

Sg.		Pl.			
Já	bych	se	zeptal	my	bychom se zeptali
Ty	by	ses	zeptal	vy	byste se zeptali
On	by	se	zeptal	oni	by se zeptali

dát si

Sg.		Pl.			
já	bych	si	dal	my	bychom si dali
ty	by	sis	dal	vy	byste si dali
on	by	si	dal	oni	by si dali

POZOR na druhou pozici ve větě!
Zeptal bych se naší učitelky. – *Petr by se*
zeptal naší učitelky.

Kdy používáme kondicionál

- 1) Když o něco zdvořile žádáme (místo imperativu):
Otevřete okno! – *Otevřel byste okno?*
- 2) Když se na něco zdvořile ptáme: *Udělal bys to pro mne?* *Neměla byste chvíli čas?*
- 3) Když něco nabízíme: *Dal by sis kávu?*

1 Nahrad'te imperativ zdvořilou prosbou, použijte kondicionál.

Př.: *Pavle, počkej na nás!* → *Pavle, počkal bys na nás?*

- a) Pomoz mi, Karle!
- b) Paní Králová, zatelefonujte zítra!
- c) Aleno, zavři ty dveře!
- d) Pane učitelí, vysvětlíte nám to!
- e) Lucie, uvař mi kávu!
- f) Dobrý den, pane, ukažte mi cestu na nádraží!
- g) Holky, kupte čerstvý chléb a kousek sýra!
- h) Kolegové, poradte nám!

2 Přeformulujte větu s kondicionálem podle příkladu (pozor na druhou pozici ve větě).

Př.: *Chtěla bych jet na dovolenou k moři.*

→ *Na dovolenou bych chtěla jet k moři.*

- a) Neměl bys chodit pozdě do školy. → Do školy ____
- b) Nezlobil bych se na něj. → Ale já ____
- c) Objevily by se první problémy. → Brzy ____
- d) Mohli by si ale stěžovat. → Na co ____?
- e) Smáli byste se mu. → Vy ____
- f) Radovala by se z jeho pokroku. → Učitelka ____
- g) Mohl byste se na to podívat? → Určitě ____?
- h) Neměli bychom se na ně zlobit. → Už ____

Věty podmínkové

Věta podmínková (věta vedlejší) nám říká, jaká je podmínka pro to, aby se mohl realizovat děj v jiné větě (ve větě hlavní).

Tato podmínka může být reálná, nebo jen hypotetická.

1) Podmínka reálná

spojka **jestliže** + indikativ

Př. **Jestliže** bude pěkné počasí, pojedeme na výlet.

spojka **jestli** (hovorová varianta) + indikativ

Př. **Jestli** neznáte cestu, musíte se podívat do mapy.

spojka **pokud** + indikativ

Př. **Pokud** se chcete přihlásit, potřebujete heslo.

spojka **když** (hovorové použití) + imperativ

Př. **Když** to nevíš, zeptej se jí!

2) Podmínka hypotetická

spojka **kdyby** + kondicionál

Př. **Kdybych** byl nemocný, šel bych k lékaři.
Co byste dělali, **kdybyste** vyhráli milion?

POZOR! Spojka *kdyby* se spojuje s tvarem slovesa *být*!

Sg.		Pl.	
kdybych	pracoval	kdybychom	pracovali
kdybys	pracoval	kdybyste	pracovali
kdyby	pracoval	kdyby	pracovali

Pozor na reflexivní slovesa (*zeptat se*):

Sg.			Pl.		
kdybych	se	zeptal	kdybychom	se	zeptali
kdyby	ses	zeptal	kdybyste	se	zeptali
kdyby	se	zeptal	kdyby	se	zeptali

V hovorovém stylu můžeme podmínku vyjádřit **infinitivem**.

Mít čas, určitě bych tam šel. = *Kdybych měl čas, určitě bych tam šel.*

1 Odpovězte na otázky, vymyslete si vždy nějakou hypotetickou podmínku.

Př.: *Koupíš si nové auto?* → *Kdybych měl dost peněz, koupil bych si nové auto.*

- Pojedete na dovolenou k moři?
- Půjdeš se mnou do kina?
- Zatelefonuješ mi?
- Pojedou s námi na výlet?
- Napíše nám ten mail česky?
- Získá lepší práci?

2 Změňte podmínku reálnou na podmínku hypotetickou.

Př.: *Jestli budu mít čas, přijdu.* → *Kdybych měl čas, přišel bych.*

- Jestliže najde tvé telefonní číslo, zavolá ti.
- Jestli se vrátíme včas, pomůžeme vám.
- Pokud ho potkám, řeknu mu to.
- Jestli bude hezky, půjdeme na procházku.
- Pokud to bude nutné, udělají to.
- Jestli si dáš kávu, objednáme si ji také.

Dativ (3. pád) se v češtině často uplatňuje ve funkci nepřímého objektu, např. *Četl knihu **mamince**.* / *Píše dopis **kamarádovi**.* / *Řekla jí tajemství.*

Stejně jako ostatní pády se také pojí s určitými prepozicemi a verby.

Rod	Demonstrativa	Adjektiva	Typ substantiva	Příklad
Ma	tomu	novému	tvrdý kons. -d/-n/...	pánu/pánovi
		modernímu	měkký kons. -ž/-š/...	muži/mužovi
			vokál -a/-e	kolegovi, soudci/soudcovi
Min	tomu	novému	tvrdý kons. -d/-t/...	telefonu
		modernímu	měkký kons. -ž/-š/...	počítači
F	té	nové	vokál -a	škole
		moderní	měkký kons., -e	kanceláři, lekci
			tvrdý kons. -t	místnosti
N	tomu	novému	vokál -o	autu
		modernímu	vokál -e	hřišti, rajčeti
			vokál -í	náměstí

POZOR! U substantiv mask. anim. se vyskytují dubletní koncovky *-i/-ovi*. Výjimkou jsou slova zakončená na vokál *-a (kolega)*, kde je správná pouze koncovka *-ovi*. V češtině preferujeme u rodných jmen (zakončení na tvrdý/měkký konsonant) a obecných jmen (zakončení na tvrdý konsonant) koncovku *-ovi*, tj. *Markovi, Lukášovi, pánovi*. U obecných

jmen se zakončením na měkký konsonant je pak upřednostněna koncovka *-i*, např. *soudci, muži*. U víceslovných výrazů (kombinace jména a příjmení, titulu a příjmení apod.) se dubletní koncovky střídají, přičemž k poslednímu členu připojujeme koncovku *-ovi*, např. *panu Novákovi, Marku Holanovi, doktoru Svobodovi*.

1) Verba a objektové konstrukce s dativem

S dativem používáme také některá verba, např. *pomáhat/pomocť* → *Často pomáhá **mamince**.* / *Zítřka pomůže **mamince**.* S dalšími verby se pak uplatňuje v tzv. objektových konstrukcích ve formě krátkých pronomín, např. *chutnat/jít* → *Chutná **ti** ten dort?* / *Čeština **mi** jde (dobře).*

Další verba s dativem: *gratulovat/pogratulovat, děkovat/poděkovat, omlouvat se / omluvit se, podobat se, rozumět/porozumět, smát se / zasmát se*

Další objektové konstrukce s dativem: *hodit se, chybět, líbit se, slušet, vadit, zdát se, být + dobře/ 15 let/zima (Dnes je **mi** dobře / 15 let / zima).*

2) Prepozice s dativem

Prepozice	Příkladová věta
k(e)	<i>Šla jsem k doktorovi / ke kamarádce.</i>
díky(y)	<i>Díky tvé pomoci jsem udělala zkoušku.</i>
kvůli	<i>Kvůli pandemii musíme zůstat doma.</i>
naproti	<i>Naproti škole je banka.</i>
proti	<i>Bojují proti nespravedlnosti.</i>
vůči	<i>Je ohleduplný vůči kamarádovi. Je odolný vůči té nemoci.</i>

1 Tvořte s uvedenými verby/prepozicemi krátké věty.

(a) proti, (b) smát se, (c) podobat se, (d) díky, (e) hodit se, (f) rozumět, (g) kvůli, (h) chybět, (i) naproti

Lékárnička na cesty

Dovolená představuje pro většinu z nás několik vzácných a výjimečných dnů. Ale i v takových dnech můžeme přijít drobné zdravotní potíže. Aby nám dovolenou nepokazily, je potřeba být na ně připravený. Co bychom měli mít v lékárnice na dovolenou? Určitě si dokážete představit, že v silně klimatizovaných místnostech můžeme snadno nastydnout a že při dlouhém pobytu na slunci se naopak můžeme přehřát nebo si spálit kůži. Můžeme mít zažívací potíže, když sníme jídlo, na které nejsme zvyklí. Při sportu i při procházce můžeme upadnout, odřít si kůži nebo si způsobit nějaký úraz. Co bychom pro takové případy měli mít v lékárnice? Určitě pilulky proti teplotě a bolesti, sirup proti kašli a nosní sprej nebo kapky. Léky proti žaludeční nevolnosti a proti průjmům. Krém proti slunci a mast na spálenou kůži. Dezinfekci, náplast a obvaz na drobná poranění. Vhodné jsou i tabletky proti alergii – můžou pomoci např. při bodnutí hmyzem. Pokud užíváme nějaké léky pravidelně, určitě si je musíme vzít s sebou.

Další léky budeme potřebovat podle toho, s kým cestujeme – jiné léky bude potřebovat senior, jiné malé dítě a jiné těhotná žena.

1 S pomocí textu vysvětlíte, jak používáme následující věci z lékárnice a při jakých potížích je potřebujeme. Ke každému substantivu najdete vhodné verbum (některá můžete použít víckrát).

a) pilulky	1) zavázat
b) tablety/tabletky	2) kapat
c) prášky	3) polykat
d) mast	4) rozpustit
e) sprej	5) vypít
f) kapky	6) namazat
g) náplast	7) zalepit
h) obvaz	8) stříkat
i) sirup	

2 Přečtěte si následující názvy zdravotních potíží. *mozková cévní příhoda (mrtvice), infarkt, cukrovka, chřipka, žloutenka, covid-19, neštovice, tuberkulóza, zlomená ruka, vyvrtnutý kotník, zánět průdušek, spalničky, zánět slepého střeva*

Řekněte, které z nich jsou

- (a) civilizační choroby, (b) dětské nemoci, (c) úrazy, (d) infekční nemoci.

3 Řekněte, jak se potíže ze cv. č. 2 projevují.

Z následujícího seznamu k nim vyberte vhodné příznaky.

obtížné dýchání, bolest (+ čeho), silný kašel, otok, horečka, vyrážka/pupínky, teplota, únava, zimnice, bezvědomí, neschopnost pohybu, dezorientovanost, potíže s mluvením, pocení, modřiny, rýma, žízeň

A 5.1

Jak ulevit od bolesti

1 Před poslechem diskutujte.

Jaké jsou vaše osobní tipy, co dělat, když

- a) vás bolí hlava,
- b) vás bolí břicho,
- c) vás bolí v krku,
- d) jste vyčerpaní,
- e) se necítíte psychicky dobře,
- f) dostanete včelí žihadlo.

2 Máte proti bolesti nějaké rodinné recepty?

3 Preferujete chemicky vyrobené léky, nebo přírodní medicínu?

4 Zkusili jste někdy nějakou alternativní léčbu, např. homeopatii nebo akupunkturu? Byli jste někdy u léčitele? Jaká je vaše zkušenost?

5 Poslechněte si reklamu na Teragel. Pak z nabídky vyberte ty informace, které zazněly v reklamě.

- a) pro koho je gel určen
- b) k čemu se gel používá
- c) jaké mohou být nežádoucí účinky gelu
- d) jak gel používat
- e) kolik gel stojí
- f) kde se gel dá sehnat

6 Na základě informací z reklamy doplňte do vět správná čísla.

- a) Teragel poskytne úlevu od bolesti až na _____ hodin.
- b) Trvá maximálně _____ minut, než gel začne působit.
- c) Můžete si koupit speciální balení, kde jsou _____ kusy Teragelu za cenu dvou.

7 Na základě informací z poslechu opravte tato chybná tvrzení.

- a) Teragel poskytne úlevu od bolesti svalů a zubů.
- b) Lidé musí užívat prášky proti bolesti, i když použijí tento gel.
- c) Teragel je vhodný pro děti i dospělé.
- d) Teragel se dá v lékárně získat pouze na předpis.

1 Co kdybychom šli darovat krev?

V 5.1

Na základě informací z videa rozhodněte, zda jsou tvrzení níže pravdivá, nebo nepravdivá. Nepravdivá tvrzení opravte.

- Dárce krve získá díky lékařské prohlídce před každým odběrem pravidelný přehled o zdravotním stavu. ANO/NE
- Dárci krve mají po odběru slevu na občerstvení. ANO/NE
- Krev může darovat každý, komu je více než 15 let. ANO/NE
- Člověk může darovat krev, jenom pokud se cítí úplně zdravý a v posledních 14 dnech neměl příznaky nemoci nebo nachlazení. ANO/NE

2 Vhodný dárcce

V 5.2

Pozorně sledujte video a odpovězte na následující otázky. Odpovídejte celou větou.

- Může člověk přijít do nemocnice darovat krev bez objednání?
- Na který den a čas se David k darování krve objednal?
- Co by měl dárcce dělat před odběrem? Co by naopak dělat neměl?
- Co má dárcce krve dělat po odběru?

1 Následující věty řekněte tak, abyste v nich místo výrazů *muset/(ne)smět* použili kondicionál *měl/a by*. Jak se změní význam těchto vět?

- a) Aby člověk mohl darovat krev, musí mít 18–65 let.
- b) Dárce nesmí mít prodělanou žloutenku typu B nebo C.
- c) Dárce krve se musí cítit úplně zdravý.
- d) Do týdne od trhání zubu se nesmí darovat krev.

Komunikujeme s lékařem

Správná komunikace s ostatními lidmi je v životě velmi důležitá. Ještě důležitější je, když komunikuje pacient s lékařem. Je důležité, abychom uměli popsat své potíže a abychom sdělili lékaři všechny infor-

mace, které potřebuje k tomu, aby mohl poznat, co je příčinou našich potíží, a začít se správnou léčbou. Stejně tak je důležité, aby uměl lékař komunikovat s námi, aby nám srozumitelně vysvětlil, co se s naším tělem děje, jak nás bude léčit a co můžeme nebo naopak nesmíme dělat, abychom se rychle uzdravili. Než jdeme k lékaři, měli bychom si připravit informace, které jsou pro léčbu našeho problému důležité. Jaký problém nás trápí, co a kde nás bolí, jak nás to bolí.

Jak dlouho potíže trvají a jaká je jejich intenzita (mohou se zhoršovat).

Jestli potíže na něčem závisí (zhoršení při pohybu, po jídle, v chladu).

Jestli jsme už užívali nějaké léky a zda nám pomohly. Jestli máme tento problém poprvé, nebo se opakuje, jestli ho měl někdo v naší rodině.

Jestli máme nějaké jiné potíže, na které užíváme léky.
podle zena.aktualne.cz (upraveno, zkráceno)

- 1 Přečtěte si text. Pak si vyberte jeden z následujících zdravotních problémů a připravte si popis svých zdravotních obtíží pro lékaře podle instrukcí, které jste si přečetli výše.
  - a) spálená kůže na ramenou a v obličeji
  - b) chřipka
  - c) bolest břicha, zvracení
  - d) silná rýma, kýchání, když venku kvetou stromy
  - e) bolest zad
  - f) únava, bolest hlavy, nechutí k jídlu

- 2 Prohlédněte si následující obrázky a řekněte, s jakými zdravotními problémy by mohly souviset. Připravte ve dvojici dialogy, ve kterých si jeden z vás bude stěžovat na zdravotní problém, druhý mu bude radit, co by měl dělat
  - a) aby problém vyřešil,
  - b) aby se problém neopakoval.

- 3 Přečtěte si následující text a po jeho přečtení diskutujte o tom, kdy je potřeba volat rychlou záchrannou službu. Řekněte, jaké informace jsou důležité, když voláme záchranku.

Ahoj Eliško!

Ahoj Hanko! Jak ses měla na dovolené? Byli jste minulý týden s Michalem na dovolené v Alpách, ne? Jej, a co ta noha v sádře?

Jo, byli. A ani se neptej, jaké to bylo. Představ si, že jsem při jedné túře spadla z kola a zlomila si nohu. Vůbec jsme nevěděli, co dělat, protože jsme byli docela daleko od lidí a protože neumíme moc německy. Ale Michal má ve svém mobilu nainstalovanou aplikaci Záchranka.

Záchranka? V mobilu? Co to je?

To je aplikace, přes kterou si můžeš zavolat pomoc, ale taky tam můžeš zjistit spoustu věcí: kde je nejbližší pohotovost, otevřená lékárna, stanice horské služby. A taky jsou tam návody, jak ošetřit běžná zranění. Tak Michal tam zavolal a česká operátorka nám moc pomohla. Automaticky viděla z mobilu naši polohu, tu předala rakouským horským záchranářům, kteří za chvíli přijeli. Ošetřili mě a terénním autem odvezli dolů nás i naše kola a mě pak převezli do nemocnice. Tam mi nohu zrentgenovali a dali do sádry.

To je mi líto. Důležité je, že všechno dobře dopadlo. Jak dlouho budeš mít ještě tu sádku?

Pět týdnů. Pak půjdu na kontrolu, zase nohu zrentgenují, a když bude všechno v pořádku, sádku sundají a začnu chodit na rehabilitaci.

podle zachrankaapp.cz (upraveno, zkráceno)

- 4 Představte si jednu z následujících situací a zavolejte záchrannou službu.
- Jdete po ulici a vidíte, jak auto srazilo chodce na přechodu.
  - Jste v univerzitní knihovně a vidíte, že studentka u stolku vedle vás zkolabovala.
  - Jedete autobusem a vidíte, že se jedné starší paní udělalo špatně a že nemůže dýchat.
  - Při túře v horách si váš/vaše partner/ka zvrtnul/a kotník.
  - Jste na procházce v parku a vidíte, že se v jezírku topí dítě.
  - Rodina, u které jste na návštěvě, byla na houbách, které všichni snědli k večeři. Ráno je všem špatně, zvrací a točí se jim hlava.
- 5 Diskutujte ve skupině o tom, jak funguje záchranná služba ve vaší zemi. Funguje ve vaší zemi podobná aplikace jako česká Záchranka?

	HASIČI	☎ 150
	ZÁCHRANNÁ SLUŽBA	☎ 155
	POLICIE	☎ 158
	TÍSŇOVÁ LINKA	☎ 112

Žádost patří mezi oficiální dopisy nebo e-maily. V žádosti se obvykle obracíme na úřad nebo instituci s nějakou prosbou. Jedná se o oficiální text, při jeho psaní proto musíme užívat spisovný neutrální jazyk a zachovat obvyklou strukturu.

Zpráva

Komu **Plastická chirurgie Lutín <plastika.lutin@seznam.cz>**

Předmět **Žádost o konzultaci**

Pá 30.4.2021 11:30
Vážená paní doktorko,
na radu svého praktického lékaře se na Vás obracím s prosbou o konzultaci. Po autonehodě mám v obličeji dvě velké jizvy a podle názoru mého lékaře budu potřebovat návštěvu u specialisty, který rozhodne o další léčbě.
Chtěla bych Vás tedy poprosit o odbornou konzultaci. Termín návštěvy si mohu domluvit telefonicky s Vaší asistentkou, potřebovala bych jen vědět, jestli na mě budete mít v příštích čtrnácti dnech čas.
Mockrát Vám děkuji za odpověď.
Se srdečným pozdravem
Anna Dvořáková
anna.dvorakova@gmail.com

Do předmětu e-mailu stručně napíšeme, co potřebujeme.

Není to nutné, ale v oslovení raději použijeme akademický titul.

Jasně formulujeme, co potřebujeme.

Vysvětlíme, jaký máme problém.

V dopise můžeme navrhnout další postup.

Na závěr se jako obvykle rozloučíme, poděkujeme a pozdravíme. Nezapomeneme ani na podpis.

Zpráva

Komu **Dvořáková Anna <anna.dvorakova@gmail.com>**

Předmět **Re: Žádost o konzultaci**

Po 3.5.2021 8:00
Vážená paní Dvořáková,
děkuji Vám za Váš zájem. Konzultace s novými pacienty u nás probíhají vždy v úterý od 7:30. Zavolejte prosím do naší ordinace (603 919 863) a paní recepční si s Vámi domluví přesnou hodinu naší schůzky.
S pozdravem
Bohdana Filipská
e-mail: plastika.lutin@seznam.cz

1 Příští týden jdete na preventivní kontrolu k očnímu lékaři.

Musíte odjet na pracovní cestu do zahraničí. Napište asistentce lékaře žádost o nový termín.

Text musí obsahovat informace o datu plánované návštěvy, o důvodu, proč na kontrolu nemůžete přijít, a žádost o nový termín.

2 Už delší dobu trpíte bolestí zad.

Napište e-mail do ordinace fyzioterapeuta a domluvte si konzultaci. V e-mailu popište své problémy a požádejte o termín schůzky.

Úvaha

Úvaha je text, ve kterém **přemýšlíme (uvažujeme) o nějakém problému**. Úvaha bývá velmi subjektivní, protože v ní sdělujeme své vlastní názory. Text ale nesmí být chaotický, nejprve napíšeme, jaké téma jsme si vybrali, pak si položíme otázku a hledáme na ni odpověď. Snažíme se ale na problém dívat z různých úhlů pohledu.

- 1 Přečtěte si následující úvahu a řekněte, o čem autor přemýšlí, proč a k jakému závěru došel. Souhlasíte s autorovým názorem?

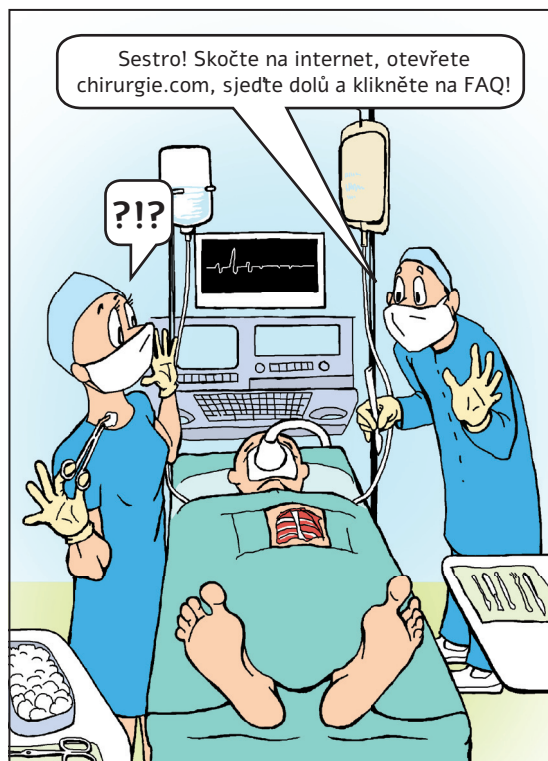
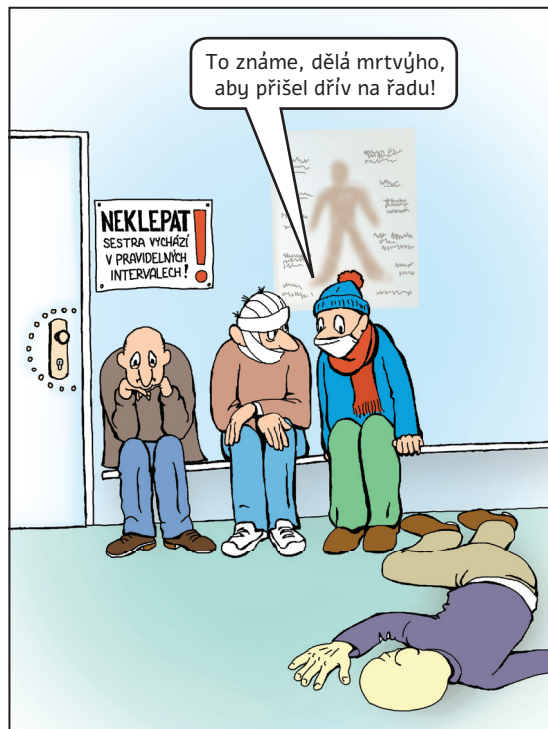
Často přemýšlím o tom, jestli je lidské zdraví dar, nebo si každý může sám za to, jestli je zdravý, nebo nemocný. Je zdraví opravdu to nejdůležitější, co máme? A můžeme ovlivnit, jak vysokého věku se dožijeme?

Podle mého názoru si spoustu problémů působíme sami. Kolik lidí od mládí kouří a pije alkohol a vůbec nepřemýšlí o tom, jak moc si tím škodí? Jsou ale i lidé, kteří pro sebe chtějí jen to nejlepší a přitom si ubližují. Ano, mám na mysli diety. Dnes si nemůžete přečíst časopis, otevřít internet nebo pustit televizi, abyste se nedověděli o tom, jak je důležité mít štíhlou sexy postavu. Většina lidí chce vypadat dobře a být atraktivní, ale proč si kvůli tomu ničí zdraví? Není přeci tak těžké používat zdravý rozum, jíst dostatek ovoce a zeleniny, místo tučného masa si dát rybu a nepřejídat se sladkostmi a čokoládou! A když ještě místo autem pojedete do školy nebo do práce na kole, budete štíhlí i bez diety.

Zdraví je jistě dar, každý se o něj ale musí starat, protože zdraví si za peníze nikde nekoupíme. Myslím si, že měl pravdu Arthur Schopenhauer, když řekl, že zdravý ubožák je šťastnější než nemocný král.

- 2 Napište úvahu o tom, jak by měl každý člověk pečovat o své zdraví.
- 3 Diskutujte o tom, zda by zdravotní péče měla být zadarmo a za co by lidé naopak měli platit. Napište úvahu, ve které vysvětlíte, jaký na tento problém máte názor.

- 1 Umím mluvit o svém těle a komunikovat s lékařem o zdravotních potížích a jejich léčbě.
- 2 Umím tvořit a funkčně používat tvary kondicionálu, umím je využít v podmínkových větách.
- 3 Umím napsat žádost.
- 4 Umím napsat krátkou úvahu o nějakém problému.

SHRNUTÍ

POZNÁMKY